Asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle 10.11.2020

Asia: HE 167/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Energiaveron palautuksen poistaminen ja teollisuuden sähköveron alentaminen nostaa energiaintensiivisen teollisuuden kustannuksia tilanteessa, jossa koronakriisi uhkaa merkittävästi heikentää vientiteollisuuden näkymiä.

Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että veromuutokset tehdään tavalla, joka mahdollistaa siirtymän kohti yhä puhtaampia energiaratkaisuja, kuitenkaan heikentämättä liiaksi suomalaisen teollisuuden kykyä kilpailla maailmanmarkkinoilla. Metsäteollisuus on alun perin esittänyt vuoteen 2030 ulottuvaa siirtymäaikaa. Tämä olisi antanut riittävän ajan alan yrityksille hakea uusia energiaratkaisuja ja tehdä tarvittavat investoinnit.

Nyt annetussa hallituksen esityksessä siirtymäaika on vain viisi vuotta. Siirtymäaika on lisäksi esitetty toteutettavaksi tavalla, joka tosiasiallisesti merkitsee tätä viittä vuotta merkittävästi lyhyempää siirtymäaikaa useille tehtaille. Käytännössä monille tehtaille olisi edessä jopa vain 1 tai 2 vuoden siirtymäaika. Hallituksen esityksessä tavoiteltu lyhytkään siirtymäaika ei siis tosiasiallisesti toteutuisi.

Hallituksen esityksen mukainen ehdotus energiaverotuksen muuttamisesta kasvattaa merkittävästi Stora Enson Suomen tehdasyksiköiden kokonaisenergiaverorasitetta. Tämä rasite syntyy fossiilisten lämmityspolttoaineiden verotuksen voimakkaasta kiristymisestä ja energianveronpalautusjärjestelmän poistamisen porrastuksen ajoituksesta. EU-minimitasolle asetettavan sähköveron vaikutus ei kykene niiden aiheuttamaa lisäkustannusta riittävästi kompensoimaan.

Stora Enson Suomen tehdasyksiköille tulisi suunnitellusta muutoksesta lisäkustannukseksi vuositasolla yli 3,5 miljoonaa euroa. Täyteen määräänsä tuo lisäkustannus nousisi jo vuodesta 2022 alkaen (vertailukohtana vuosi 2019). Näin siirtymäaika fossiilisten polttoaineiden käyttöä vähentävien toimenpiteiden toteuttamiseksi jää merkittävästi ennakoitua lyhyemmäksi.

Merkittävimpiä siirtymäajan lyhyeen kestoon johtavista tekijöistä ovat (i) energiaveronpalautusjärjestelmään esitetyt muutokset jalostusarvon kynnysarvon kasvattamiseksi sekä (ii) yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon (CHP) verotuen poistuminen. Isolla yrityksellä jalostusarvon kynnysarvon kasvattaminen leikkaa energiaveronpalautuksen määrää jyrkästi pienilläkin kynnysarvon muutoksilla. Näin palautusprosentin merkitys on pieni tai jopa merkityksetön. Yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon verotuen poistaminen puolestaan kasvattaa tehokkaassa yhteistuotannossa olevien laitosten veropohjaa reilulla kymmenellä prosentilla. **Riittävän siirtymäajan takaamiseksi jalostusarvon kynnysarvoa ei tulisi kasvattaa HE:n mukaisesti.**

Esitetyt muutokset energiaverotukseen kohtelevat Stora Enson tehdasyksiköitä eri tavoin. Esitettyjen veromuutosten toteutus yhdistettynä ennakoitua lyhyempään siirtymäaikaan aiheuttaa osalle yksittäisistä tehdasyksiköistä jopa 1,5 MEUR:n lisärasitteen vuodesta 2022 alkaen. Huomioiden vaikea kansainvälinen kilpailutilanne ja Covid-19-pandemian aiheuttamat vaikutukset maailmantalouteen, **esitettyä merkittävästi pidempi siirtymäaika veromuutosten toimeenpanolle olisi tarpeen** Stora Enson tehdasyksiköiden, kuten muidenkin suomalaisten metsäyhtiöiden, kilpailukyvyn turvaamiseksi.

Helsingissä 9.11.2020

Esa Ukkonen

Energiajohtaja
Stora Enso Oyj

Stora Enso
Kanavaranta 1
P.O. Box 309
FI-00101 Helsinki, Finland
Tel: + 358 20 46 131
www.storaenso.com

Legal information
Business ID 1039050-8
VAT No FI 10390508